

<p>«άγνωστους» μαθητές παραμένει μέχρι σήμερα για κάθε Χριστιανό μία πρόσκληση γεμάτη εκπλήξεις</p>	<p>ii. Η προσδοκία της Δευτέρας Παρουσίας: «Μαράν αθά – ο Κύριος έρχεται!» (Α Κορ 16, 22) και «ναι, έρχομαι ταχύ» (Απ 22, 20)</p> <p>iii. Η Ανάσταση των νεκρών: «Έσχατος εχθρός καταργείται ο θάνατος» (Α Κορ 15, 26) και «Πού σου άδη το κέντρον;» (Κανόνας του Μεγάλου Σαββάτου)</p> <p>iv. Η τελική κρίση (<i>Προσθήκη της λέξης «H»</i>): Η παραβολή της κρίσης (Μτ 25, 31-46) και «και είδα έναν άσπρο θρόνο» (Απ 20, 11-14)</p> <p>v. Ο Παράδεισος και η κόλαση: όχι θεϊκή αμοιβή ή τιμωρία, αλλά ατελείωτη ζωή χωρίς τέλος μέσα στην αγκαλιά του Θεού ή απόλυτη άρνηση της μετοχής στη ζωή Του (διήγηση και αββά Μακαρίου από το <i>Γεροντικόν</i>)</p> <p>III. Η ζωή μαζί με τον Χριστό: μια πορεία γεμάτη εκπλήξεις</p> <p>i. «Αυτών δε διηνοίχθησαν οι οφθαλμοί και επέγνωσαν αυτόν»: Στην πορεία προς Εμμαούς (Ακ 24, 13-35)</p> <p>ii. Στο κοινό τραπέζι της Θείας Λειτουργίας</p> <p>iii. «Τότε πρόσωπο με πρόσωπο θα δούμε τον Θεό» (Α Κορ 13, 11-12)</p>	<p>[http://www.wikipaintings.org/en/andrei-rublev/the-last-judgement-1408]</p> <p>γ. <i>Ο Χριστός εν ετέρα μορφή</i>, Πρωτάτο</p> <p>δ. Caravaggio, <i>Το δείπνο στους Εμμαούς</i> (Duccio di buoninsegna, Emmaus). [https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=238678]</p> <p>5. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) (Δέκα επί δύο):</p> <p>α. Ένα πλοίο για τον παράδεισο (Στίχοι: Φίλιππος Πλιάτσικας)</p> <p>β. Ίσως (Στίχοι-Μουσική: Νίκος Πορτοκάλογλου)</p> <p>Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p> <p>1. Ατελιέ: Δημιουργία κολλάζ με ζωγραφική, φωτογραφίες και αποσπάσματα για την καινή γη και τον καινό ουρανό</p>
---	---	--

B' Γυμνασίου

Η Εκκλησία: Πορεία ζωής μέσα ιστορία

Θεματικές Ενότητες

A': «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη»: Η εξάπλωση της Εκκλησίας στην Οικουμένη

B': Η χαρισματική προσωπικότητα του Αποστόλου Παύλου και το ιεραποστολικό του έργο

Γ': Η «φωνή» της Εκκλησίας γίνεται αισθητή στην κοινωνία

Δ': Χριστιανική παράδοση και αρχαία ελληνική φιλοσοφία: Μία ιστορική συνάντηση

Ε': Η ζωή και η πίστη της Εκκλησίας καταγράφονται σε κείμενα

ΣΤ': Η διδασκαλία της ορθόδοξης πίστης γίνεται έργο τέχνης

Ζ': Ορθοδοξία και Νέος Ελληνισμός

Γενικές επάρκειες της τάξης

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επαρκώς:

- να αναγνωρίζουν τις απαντήσεις της Ορθόδοξης Πατερικής Παράδοσης για το νόημα και τη σημασία της ζωής του ανθρώπου, καθώς και για τις σχέσεις του με τον Θεό, τον συνάνθρωπο και την κτίση
- να αναλύουν τα γεγονότα της Εκκλησιαστικής Ιστορίας, επισημαίνοντας και αξιολογώντας τις υπαρξιακές, κοινωνικές και θεολογικές διαστάσεις τους
- να ανιχνεύουν θεολογικά κίνητρα στην έμπνευση δημιουργών της τέχνης (λογοτεχνία, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος κλπ.)
- να επεξεργάζονται τα κείμενα των Πατέρων της Εκκλησίας, χρησιμοποιώντας θεολογικά ερμηνευτικά κριτήρια
- να εντοπίζουν μνημεία του πολιτισμού στα οποία αποτυπώνεται η ζωή και η παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας
- να αποτιμούν την υπαρξιακή και πνευματική αλήθεια που προσέδωσε η Ορθόδοξη Εκκλησία στην ελληνική κοινωνία
- να διακρίνουν την πολιτισμική και ανθρωπιστική διάσταση της Ορθοδοξίας

Α' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη»: Η εξάπλωση της Εκκλησίας στην Οικουμένη

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και μαθήτριες να:</p> <p>α) αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει η Ανάληψη του Χριστού, όχι ως απουσία αλλά ως παρουσία του και ως δυναμική έλευση του Αγίου Πνεύματος στον άνθρωπο</p> <p>β) εκτιμούν τη σημασία της εντολής του Χριστού για διεύρυνση και εξάπλωση της Εκκλησίας σε όλον τον κόσμο</p> <p>γ) εξηγούν τους λόγους για τους οποίους το γεγονός της Πεντηκοστής διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη ζωή και την ιστορία της Εκκλησίας</p> <p>δ) αξιολογούν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της χριστιανικής κοινότητας των Ιεροσολύμων</p>	<p>I. Η Εκκλησία εξαπλώνεται στην οικουμένη</p> <p>i. Η Πεντηκοστή: η αποστολή του Παρακλήτου</p> <p>ii. Ο Απόστολος Πέτρος κηρύσσει για τον ερχομό του Αγίου Πνεύματος</p> <p>iii. Το Άγιο Πνεύμα στην ιστορία του κόσμου και των ανθρώπων</p> <p>II. Ιεροσόλυμα: Η πρώτη χριστιανική κοινότητα</p> <p>i. Ποιο είναι το περιεχόμενο του όρου «Εκκλησία»;</p> <p>ii. Ποια η σχέση της Εκκλησίας με τον Χριστό;</p> <p>iii. Από την «Εκκλησία του Δήμου» στην «Εκκλησία του Χριστού»</p> <p>iv. Η ζωή της πρώτης Εκκλησίας γίνεται το πρότυπο μιας νέας κοινωνίας</p> <p>v. Η Εκκλησία οργανώνεται και αντιμετωπίζει τα προβλήματα: η εκλογή των επτά Διακόνων</p> <p>vi. Η παράδοση της πρώτης κοινότητας ζητούμενο και σήμερα στην Εκκλησία</p>	<p>A. ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking): (μοτίβο: βλέπω, ισχυρίζομαι, αναρωτιέμαι, διερωτώμαι): Πεντηκοστή, του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου</p> <p>2. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) (μοτίβο: α. ακούγοντας δέκα επί δύο και β. συνδέοντας, επεκτείνοντας, προκαλώντας): «Δόξα τω Θεώ πάντων ένεκεν» Μουσική διασκευή: Βασίλης Χατζηνικολάου. Από το CD Βασίλης Χατζηνικολάου, «<i>Τα μπλουζ της ψυχής μου. Βυζαντινά ακούσματα στον 21^ο αιώνα</i>»</p> <p>B. ΟΜΑΔΙΚΕΣ / ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. TWPS με θέμα: «Η Εκκλησία ως Σώμα Χριστού (Α' Κορ 12, 12)»</p> <p>2. Σταυρόλεξο: Η πρώτη χριστιανική κοινότητα των Ιεροσολύμων. Από το «Φωτόδεντρο» (photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/1040)</p> <p>Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p> <p>1. Επικαιροποίηση βιβλικού κειμένου: Ο λόγος του Αποστόλου Πέτρου προς τους Ιουδαίους την ημέρα της Πεντηκοστής (Πραξ 2, 14-36)</p> <p>2. Σχεδιασμός ενός χάρτη με τις πρώτες χριστιανικές κοινότητες</p> <p>3. Δημιουργία κολλάζ με θέμα: «Η Εκκλησία ως Σώμα Χριστού (Α' Κορ 12, 12)»</p> <p>4. TWPS: Η ενορία μου επιθυμεί να ακολουθήσει, όσο πιο πιστά μπορεί, το παράδειγμα της πρώτης χριστιανικής κοινότητας. Πρέπει να γίνουν ορισμένες αλλαγές; Αν ναι, ποιες είναι αυτές;</p>

Β' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Η χαρισματική προσωπικότητα του Αποστόλου Παύλου και το ιεραποστολικό του έργο

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και μαθήτριες να:</p> <p>α) περιγράφουν τα γεγονότα της μεταστροφής του Σαύλου</p> <p>β) αναλύουν τον τρόπο με τον οποίον ο Απόστολος Παύλος συνέδεσε τον Χριστιανισμό με το αρχαίο ελληνικό πνεύμα</p> <p>γ) εξετάζουν γιατί η φωνή του Αποστόλου Παύλου μέσω των Επιστολών του είναι μέχρι σήμερα επίκαιρη</p>	<p>Ι. Από διώκτης των Χριστιανών Απόστολος των Εθνών</p> <p>i. «Σαούλ Σαούλ, τί με διώκεις;» (Πραξ 9,1- 19)</p> <p>ii. Φίλιπποι: Η πύλη του Χριστιανισμού στην Ευρώπη</p> <p>iii. Στον Άρειο Πάγο της Αθήνας (Πραξ 17, 16- 34): μία συνάντηση Χριστιανισμού και αρχαίου ελληνικού πνεύματος</p> <p>iv. Τα γράμματα του Παύλου – κατάθεση καρδιάς</p>	<p>Α. ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («ακούγοντας 2 x 10»): Η μπαλάντα του οδοιπόρου, Μ. Ελευθερίου-Μ. Χατζιδάκις TWPS: «Οι πόλεις που επισκέφτηκε ο Παύλος στη Β' Αποστολική περιοδεία» Καρέκλα αφήγησης: «Ο Σαύλος αφηγείται το γεγονός που του άλλαξε τη ζωή του στο δρόμο για τη Δαμασκό Ιδεοθύελλα με θέμα: «Επιστολές του Αποστόλου Παύλου» Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («ακούγοντας 2 x 10»): Μόνο μια στιγμή (Στίχοι-Μουσική: Νίκος Πορτοκάλογλου) <p>Β. ΟΜΑΔΙΚΕΣ / ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> Ρόλος στον τοίχο: Ο Παύλος μιλάει στον Άρειο Πάγο Ιστοεξερεύνηση: Τα ταξίδια του Παύλου, οι πόλεις – κέντρα της εποχής (στόχος: Ανάδειξη του ελληνικού «πνεύματος» της ζωής των πόλεων) Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: «Η μεταστροφή του Παύλου» Αναδιήγηση βιβλικών αφηγήσεων από άλλη προοπτική: ο Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης διηγείται τα γεγονότα της επίσκεψης του Αποστόλου Παύλου στην Αθήνα Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) (μότιβο: «αντιλαμβάνομαι, γνωρίζω, φροντίζω): <i>St Paul Preaching in Athens, Raphael, Victoria and Albert Museum</i> <p>Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> Δημιουργία κολλάζ με χάρτες της Αθήνας της εποχής της επίσκεψης του Παύλου <p>Δ. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ</p> <p>Εκπαιδευτική εκδρομή στους Φιλίππους. Επίσκεψη – ξενάγηση στον χώρο όπου φυλακίστηκε ο Απόστολος Παύλος</p>

Γ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Η «φωνή» της Εκκλησίας γίνεται αισθητή στην κοινωνία

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και μαθήτριες να:</p> <p>α) αναλύουν τους λόγους για τους οποίους οι Χριστιανοί των τριών πρώτων αιώνων διώκονταν</p> <p>β) περιγράφουν τις δυσκολίες και τα διλήμματα της Εκκλησίας των πρώτων αιώνων</p> <p>γ) αναγνωρίζουν το εύρος και τη σημασία της εξάπλωσης του Χριστιανισμού κατά τους τρεις πρώτους αιώνες</p> <p>δ) αξιολογούν τα κίνητρα της μοναχικής ζωής λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της εκάστοτε εποχής</p>	<p>I. Το τέλος των διωγμών και ένα νέο ιστορικό ξεκίνημα για την Εκκλησία</p> <p>i. Από τους διωγμούς και το μαρτύριο στη δικαίωση των Χριστιανών και στην ελευθερία της θρησκείας (Ευσεβίου Καισαρείας, <i>Εκκλησιαστική Ιστορία</i> και <i>Εισ τον βίον Κωνσταντίνου</i>)</p> <p>ii. Από τις κατακόμβες και τα οικήματα στην ανέγερση μεγαλόπρεπων βασιλικών</p> <p>iii. Ο Χριστιανισμός ως επίσημη θρησκεία της βυζαντινής αυτοκρατορίας</p> <p>α. Μεγάλα κέντρα του Χριστιανισμού: Ιεροσόλυμα, Αντιόχεια, Ρώμη, Αλεξάνδρεια</p> <p>β. Κωνσταντινούπολη: Η χριστιανική καρδιά της αυτοκρατορίας</p> <p>II. Η Εκκλησία οργανώνεται</p> <p>i. Οι Χριστιανοί, πολίτες ενός άλλου κόσμου (Φιλ 2, 1-8 και <i>προς Διόγνητον Επιστολή</i>)</p> <p>ii. Κλήρος και λαός (επίσκοποι, πρεσβύτεροι, διάκονοι): Λειτουργική ευθύνη και διακονία του λαού (Τιτ 1, 7-9, Α Τιμ 3, 2-13 και Πολυκάρπου Σμύρνης, <i>προς Φιλιππησίους</i> 6, 1-3)</p> <p>iii. Κοινοβιακός μοναχισμός, Η πνευματική πολιτεία της ερήμου</p> <p>α. Μεγάλοι οργανωτές του μοναχισμού (Παχώμιος, Μ. Βασίλειος, Βενέδικτος, Ιωάννης Κασσιανός)</p>	<p>A. ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Παιχνίδι ρόλων με σενάριο: «Συζήτηση μεταξύ χριστιανού και εθνικού μετά την ανακήρυξη του Χριστιανισμού ως επίσημης θρησκείας» (στόχος: Διερεύνηση κινήτρων, διαθέσεων κ.ά.)</p> <p>2. Παρουσίαση σκηνών με έμπνευση από την «προς Διόγνητον επιστολή» (στόχος: Ανάδειξη συγκεκριμένων εκφράσεων ζωής των πρώτων χριστιανών)</p> <p>3. Ιδεοθύελλα με τη λέξη «κλήρος», «κοινόβιο»</p> <p>B. ΟΜΑΔΙΚΕΣ / ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («σκεφτείτε, αμφιβάλετε, εξερευνήστε»): Οι δύο ψηφιδωτές παραστάσεις του Ιουστινιανού και της Θεοδώρας από τον Άγιο Βιτάλιο της Ραβέννας</p> <p>2. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («σκεφτείτε, αμφιβάλετε, εξερευνήστε»): Alexamenos Graffito ALEXAMENOS SEBETE ΘΕΩΝ</p> <p>3. Ιστοεξερεύνηση στις κατακόμβες</p> <p>4. TPS με θέμα: Ερευνώντας τη σημασία των συμβόλων των κατακομβών</p> <p>5. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («τι σε κάνει να το λες;» και «βάζοντας τίτλους»): Σύμβολα και εικόνες (<i>Η δεομένη-Orante</i> και η <i>ευγνώμων-Grata</i>) από τις κατακόμβες</p> <p>6. Ιστοεξερεύνηση στις Βασιλικές της Ραβέννας (π.χ. άγιος Απολλινάριος και άγιος Βιτάλιος)</p> <p>7. Ανάλυση διαστάσεων: «Ο κλήρος σήμερα» (ονομασίες, καθήκοντα, ρόλος, άμφια κ.ά.)</p> <p>8. Έρευνα: Οι μοναστικοί κανόνες του Μ. Βασιλείου και του Αγ. Παχωμίου (στόχος: Η ανάδειξη του κοινοβιακού μοναχισμού ως μικρογραφίας της πρωτοχριστιανικής κοινότητας)</p> <p>9. Κατασκευή εννοιολογικού χάρτη: Η οργάνωση της Εκκλησίας</p> <p>Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p>

	β. Μοναχικοί Κανόνες	<ol style="list-style-type: none"> 1. Φτιάχνουν έναν πίνακα με τους διωγμούς εναντίον των Χριστιανών που να εμπεριέχει την αφορμή και γνωστούς μάρτυρες 2. Σύνταξη (φανταστικού) κειμένου – Ταξιδεύοντας με τη φαντασία: Το γράμμα ενός μοναχού που περιγράφει τη ζωή σε ένα αιγυπτιακό κοινόβιο του 4^{ου} αι.
--	----------------------	---

Δ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Χριστιανική παράδοση και αρχαία ελληνική φιλοσοφία: Μία ιστορική συνάντηση

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και μαθήτριες να:</p> <p>α) επισημαίνουν τα πεδία της συνάντησης Χριστιανισμού και Ελληνισμού</p> <p>β) αναδεικνύουν τον ρόλο της ελληνικής γλώσσας στη διάδοση και στην ανάπτυξη του Χριστιανισμού και της θεολογίας του</p> <p>γ) αποτιμούν τη σημασία που κατείχε η ελληνική παιδεία στη ζωή και στο έργο των Πατέρων της Εκκλησίας</p> <p>δ) διατυπώνουν με επιχειρήματα την προσωπική τους εκτίμηση σχετικά με τη σύνθεση Χριστιανισμού και Ελληνισμού, όπως αυτή αποτυπώνεται σε συγκεκριμένα έργα τέχνης</p>	<p>I. Ελληνισμός και Χριστιανισμός. Η συνάντηση δύο τρόπων σκέψης και ζωής</p> <p>i. Η κυριαρχία της ελληνικής γλώσσας στον ελληνορωμαϊκό κόσμο</p> <p>ii. Η ελληνική ως γλώσσα της Εκκλησίας</p> <p>α. Η ελληνική ως γλώσσα της Αγίας Γραφής: Από τη μετάφραση των Ο' στον Κανόνα της Αγίας Γραφής (Αρχή της 39^{ης} <i>Εορταστικής Επιστολής</i> του Μ. Αθανασίου)</p> <p>β. «Τη γλώσσα μας την εκπαίδευσάμε... την εξευγενίσαμε... και τη γλυκάναμε» (Γρηγορίου Ναζιανζηνού, <i>Εις εαυτόν</i>): Η ελληνική ως γλώσσα των Πατέρων και εκφραστικό όχημα της εκκλησιαστικής πίστης</p> <p>iii. Διάλογος και εκλεκτικές συγγένειες με την ελληνική σοφία</p> <p>α. Ιουστίνος, ο φιλόσοφος και μάρτυρας: Ο Ελληνισμός προετοίμασε τον κόσμο να δεχτεί τον Χριστιανισμό (Ιουστίνου, <i>Απολογία Β'</i>)</p>	<p>A. ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Αντιγινωμία δύο πολιτών της Καισάρειας του 4^{ου} αιώνα: Να σπουδάζουν ή όχι οι χριστιανοί νέοι τα ελληνικά γράμματα; (στόχος: Κατανόηση των επιχειρημάτων και της θετικής στάσης των Πατέρων προς την ελληνική παιδεία)</p> <p>2. Παιχνίδι ρόλου: Δύο μαθητές αναλαμβάνουν να ξεναγήσουν συμμαθητές τους σε έναν αρχαιοελληνικό ναό και σε μια χριστιανική βασιλική επισημαίνοντας αντιστοιχίες και ομοιότητες</p> <p>3. Παιχνίδι ρόλου: Δύο μαθητές αναλαμβάνουν να ξεναγήσουν συμμαθητές τους σε έναν αρχαιοελληνικό ναό και σε μια χριστιανική βασιλική επισημαίνοντας αντιστοιχίες και ομοιότητες</p> <p>B. ΟΜΑΔΙΚΕΣ / ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. TPS με θέμα: Οι συναντήσεις μας / οι επιρροές μας</p> <p>2. Μελέτη περίπτωσης: Οι σπουδές των τριών Ιεραρχών</p> <p>3. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («σκεφτείτε, αμφιβάλτε, εξερευνήστε»): <i>Οι φιλόσοφοι</i> στη χριστιανική εικονογραφία (π.χ. Μονή Φιλανθρωπινών, εικονογραφημένα χειρόγραφα)</p> <p>4. Επίλυση προβλήματος: Γιατί ο αυτοκράτορας Ιουλιανός χαρακτηρίστηκε από τη χριστιανική Εκκλησία «παραβάτης»;</p> <p>5. Διερεύνηση πηγών και εικόνων για τα παρακάτω θέματα:</p> <p>6. Δάσκαλοι και μαθητές στο Βυζάντιο</p> <p>7. Τα πρώτα γράμματα, τα μαθήματα και οι σπουδές στο Βυζάντιο</p> <p>8. Η γραφή και τα σύνεργά της</p>

	<p>β. Πατέρες του 4^{ου} αιώνα: Η δημιουργική συνάντηση του χριστιανικού κηρύγματος με την ελληνική σοφία. Το παράδειγμα των Τριών Ιεραρχών (Μ. Βασιλείου, <i>Προς τους νέους όπως αν εξ ελληνικών ωφελούντο λόγων</i>)</p> <p>iv. Ιουλιανός: Ένας αυτοκράτορας νοσταλγός της εθνικής θρησκείας</p> <p>v. Η ελληνική παιδεία σφραγίζει τον πολιτισμό της βυζαντινής αυτοκρατορίας</p> <p>α. Η ελληνική ως γλώσσα της βυζαντινής αυτοκρατορίας (<i>Νεαρά του Ιουστινιανού</i>)</p> <p>β. Σχολές / πανεπιστήμια της Κωνσταντινούπολης</p> <p>II. Η σύνθεση Χριστιανισμού και Ελληνισμού αποτυπώνεται στην τέχνη</p> <p>i. Από τον περίπτερο αρχαιοελληνικό ναό στη χριστιανική βασιλική: Η Αγία Σοφία της Κωνσταντινούπολης ως ζωντανό σύμβολο του χριστιανικού βυζαντινού πολιτισμού</p> <p>ii. Από τα Φαγιούμ στη χριστιανική εικόνα</p>	<p>9. Βιβλία και βιβλιοθήκες</p> <p>10. Σχολεία και Πανεπιστήμια</p> <p>11. Μελέτη περίπτωσης: Φώτιος και Άννα Κομνηνή</p> <p>12. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) (μότιβο: «βλέπω, ισχυρίζομαι, αναρωτιέμαι» ή «χρώματα, σχήματα, γραμμές»): Από τα Πορτρέτα του Φαγιούμ στις Απαρχές της Τέχνης των Βυζαντινών Εικόνων [Βλ. Έκθεση Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης http://www.ics.forth.gr/isl/fayum/ekthemata.htm]</p> <p>13. Συγκριτική εξέταση: <i>Πορτρέτα του Φαγιούμ, Βρεφοκρατούσα και Χριστός του 6^{ου} αι. και Βρεφοκρατούσα του 13^{ου} αι. από την Αγ. Αικατερίνη του Σινά</i></p> <p>14. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («σκεφτείτε, αμφιβάλετε, εξερευνήστε»): <i>Ο Χριστός ως Ορφέας ή ως καλός Ποιμένας</i>, ψηφιδωτό από το Μαυσωλείο της Galla Placidia στη Ραβέννα</p> <p>15. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («χρώματα, σχήματα, γραμμές» ή «κοιτάζοντας 2 x 10»): <i>Ο Παντοκράτορας της Μονής Δαφνίου και ο Δίας του Φειδία</i></p> <p>Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p> <p>1. Κατασκευή χάρτη με τις χριστιανικές κοινότητες της Ελλάδας της αποστολικής εποχής</p> <p>2. Κατασκευή πόστερ με τη γραφή και την αρίθμηση των Βυζαντινών: Από τη μεγαλογράμματη στη μικρογράμματη γραφή</p> <p>3. Εννοιολογικός χάρτης για τη συνάντηση Ελληνισμού-Χριστιανισμού</p> <p>4. Κατασκευή πόστερ με τη γραφή και την αρίθμηση των Βυζαντινών: Από τη μεγαλογράμματη στη μικρογράμματη γραφή</p> <p>5. Κάτοψη περιπτέρου ναού και βασιλικής, αναγνώριση των ονομασιών και τοποθέτηση των μερών και των μελών του κάθε ναού</p> <p>Δ. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>Σε συνεργασία με τον καθηγητή των Εικαστικών: Μελέτη της Εγκαυστικής τεχνικής και της τέμπερας (τεχνικές του Φαγιούμ), Κατασκευές σε / με κεριά</p> <p>Ε. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ</p> <p>Επίσκεψη στο Θησείο (Ναό του Ηφαίστου) και σε μια χριστιανική βασιλική</p>
--	---	--

Ε' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Η ζωή και η πίστη της Εκκλησίας καταγράφονται σε κείμενα

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και μαθήτριες να:</p> <p>α) αναγνωρίζουν ως κριτήριο για την ορθή απόφαση ό,τι προφυλάσσει και προάγει τη ζωή (ατομική και συλλογική, σωματική και ψυχική)</p> <p>β) αποτιμούν τον τρόπο λήψης των αποφάσεων από την πρώτη Εκκλησία</p> <p>γ) εξηγούν τη σημασία της διατύπωσης των δογμάτων για τη ζωή της εκκλησιαστικής κοινότητας</p> <p>δ) περιγράφουν σταθμούς της ζωής και τη δράσης Πατέρων της Εκκλησίας, που υπερασπίστηκαν την εκκλησιαστική αλήθεια</p>	<p>I. Συζητώντας για τα όριά μας</p> <p>i. Όλα επιτρέπονται;</p> <p>ii. Ποιος ξέρει και ποιος αποφασίζει για το σωστό;</p> <p>II. Η Χριστιανική Εκκλησία αποφασίζει και ορίζει την πίστη</p> <p>i. Πότε και γιατί χρειάζονται οι αποφάσεις; Αντιδικίες, συγχύσεις, μονομέρειες και πλάνες στη σκέψη των πιστών (αιρέσεις)</p> <p>ii. Πώς παίρνονται οι αποφάσεις;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Από την Αποστολική Σύνοδο (Πραξ 15) στον συνοδικό θεσμό • Οικουμενικές Σύνοδοι – Το παράδειγμα της Α΄ Οικουμενικής (στιγμιότυπα από την <i>Εκκλησιαστική Ιστορία</i> του Ευσεβίου Καισαρείας) • Εκκλησία των 7 πρώτων αιώνων: Εκκλησία των Συνόδων (στιγμιότυπα και ιστορίες από τις Οικουμενικές Συνόδους) <p>iii. Οι Πατέρες της Εκκλησίας υπερασπίζονται την πίστη και ερμηνεύουν τον λόγο του Θεού.</p> <ul style="list-style-type: none"> • α. Μέγας Αθανάσιος • β. Μέγας Βασίλειος • γ. Κύριλλος Αλεξανδρείας • δ. Μάξιμος ο Ομολογητής <p>iv. Δόγματα / Όροι: Η ζωή και η πίστη της Εκκλησίας με λόγια</p> <p>v. Το Σύμβολο της Πίστεως: Συγκρότηση της «μίας, αγίας, καθολικής και αποστολικής Εκκλησίας» γύρω από την κοινή πίστη</p>	<p>A. ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρουσίαση σκηνης: «Πόσο χρειαζόμαστε τα όρια;» 2. Αντιγνώμεις: Χριστιανοί συζητούν στην αγορά με συμπολίτες τους που θεωρούν ότι ο Χριστός είναι μόνο άνθρωπος και μάλιστα ένας πολύ καλός φιλόσοφος (στόχος: Τα δόγματα δεν είναι αφηρημένες ιδέες αλλά εκφράζουν εμπειρίες ζωής) 3. Παρουσίαση σκηνης: Πολίτες της Αλεξάνδρειας συζητούν στην αγορά μετά την απόφαση για την εξορία του Μ. Αθανασίου 4. ΤWPS: Ποια είναι η σημασία των δογμάτων στην Εκκλησία; <p>B. ΟΜΑΔΙΚΕΣ / ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ΤΡS με θέμα: «Ποιος αποφασίζει για μας;» 2. ΤWPS με θέμα: Ποιοι κανόνες μπορούν να λειτουργούν αρνητικά; 3. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («σκεφτείτε, αμφιβάλετε, εξερευνήστε» και «τι σε κάνει να το λες;»): Εικόνες Αποστολικής Συνόδου, της Α΄ και Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου 4. Ανάλυση Διαστάσεων: Πώς λειτουργεί μια Σύνοδος; 5. Μελέτη περίπτωσης: Μ. Αθανάσιος, Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής <p>Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σύνταξη κειμένου: Κανόνες για την τάξη μας όχι με «ΜΗΝ» αλλά με «ΝΑ» 2. Μεταγραφή κειμένου: Το «Πιστεύω» με λόγια απλά 3. Εννοιολογικός χάρτης: Αιρέσεις – Σύνοδοι – Δόγματα <p>Δ. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>Σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό τους βρίσκουν και παρουσιάζουν στην τάξη στοιχεία για το Κοινοβούλιο, τους Νόμους, το Σύνταγμα. Σε ολομέλεια συζητείται η αντιστοιχία τους με τη Σύνοδο, τα Δόγματα/Κανόνες και το Σύμβολο της Πίστεως</p> <p>Ε. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ</p> <p>Πραγματοποίηση μιας συνέλευσης τάξης για τη λήψη μιας απόφασης, Καταγραφή Πρακτικών. Συζήτηση στην τάξη γύρω από τη σημασία των</p>

ΣΤ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Η διδασκαλία της ορθόδοξης πίστης γίνεται έργο τέχνης

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές και μαθήτριες να:</p> <p>α) αξιολογούν τον ρόλο και την επίδραση της εικόνας στη ζωή των ανθρώπων</p> <p>β) εξηγούν τους λόγους για τους οποίους ένα θεολογικό γεγονός αποτέλεσε αιτία μακροχρόνιων πολιτικών και κοινωνικών αναταράξεων</p> <p>γ) αναγνωρίζουν στις εικόνες την αποτύπωση της μαρτυρίας και της εσχολογικής προσδοκίας της Εκκλησίας</p> <p>δ) ανακαλύπτουν τα μυστικά της εκκλησιαστικής εικόνας και τη διαχρονική αισθητική αξία της</p>	<p>I. Η δύναμη της εικόνας</p> <p>i. Η εικόνα ως «γλώσσα»</p> <p>ii. Η δύναμη του μέσου: τηλεόραση, Η/Υ, εικονική πραγματικότητα, φωτογραφία, κινηματογράφος, κόμικς, γκράφιτι</p> <p>iii. Εικονική Πραγματικότητα και διλήμματα</p> <p>iv. Εικόνες ή είδωλα; Η ειδωλολατρία στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου</p> <p>II. Η απεικόνιση του Θεού στη βιβλική παράδοση και στη ζωή της Ορθόδοξης Εκκλησίας</p> <p>i. Ο κίνδυνος των ειδώλων</p> <p>ii. Οι πρώτες εικόνες της Εκκλησίας. Οι πρώτες εικόνες της Εκκλησίας. Πρωτοχριστιανικά εικονίδια και χαράξεις</p> <p>iii. Οι πρώτες εικόνες της Θεοτόκου από τον ευαγγελιστή Λουκά</p> <p>III. Εικονομαχία: Η τιμητική προσκύνηση των εικόνων υπό διωγμό</p> <p>i. Εικονόφιλοι και εικονομάχοι</p> <p>ii. Η συμβολή του Αγίου Ιωάννη του Δαμασκηνού</p> <p>iii. Η Ζ' Οικουμενική Σύνοδος (Συνοδικόν)</p> <p>iv. Κυριακή της Ορθοδοξίας; Η γιορτή της αναστήλωσης των εικόνων</p>	<p>A. ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Ιδεοθύελλα: «Τα είδωλα στη ζωή μας». Ακολουθεί παρουσίαση σχετικών σκηνών και συζήτηση</p> <p>2. Παντομίμα: Ζώντας σε μια εικονική πραγματικότητα</p> <p>3. Αντιγνώμεις με τα επιχειρήματα εικονόφιλων – εικονομάχων</p> <p>4. Συλλογικός ρόλος (εικονομάχοι – εικονόφιλοι)</p> <p>5. Σκηνή στην αγορά: Χριστιανοί μαθαίνουν την αυτοκρατορική απόφαση για την απομάκρυνση των εικόνων</p> <p>6. Καρέκλα αφήγησης: ένας εικονόφιλος αφηγείται τις περιπέτειές του</p> <p>B. ΟΜΑΔΙΚΕΣ / ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. TPS με θέμα: Γύρω από τη σχέση των μαθητών με τον Η/Υ και το διαδίκτυο, τον ρόλο της εικόνας στη ζωή και στις σχέσεις τους</p> <p>2. Επίλυση προβλήματος: «Υπάρχει ειδωλολατρία σήμερα;»</p> <p>3. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («αρχή, μέση και τέλος»): <i>Οι Εβραίοι λατρεύουν το χρυσό μοσχάρι</i>, Marc Chagall [βλ. http://www.wikipaintings.org/en/marc-chagall/the-hebrews-adore-the-golden-calf-1931]</p> <p>4. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) («αρχή, μέση και τέλος»): Η εικόνα της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου</p> <p>5. Προβολή επιλεγμένων σκηνών από τις ταινίες του Αντρέι Ταρκόφσκι «Αντρέι Ρουμπλιώφ» (1969), του Γιάννη Σμαραγδή «El Greco» (2007) και της Μαρίας Χατζημιχάλη-Παπαλιού «Εγώ ο Πανσέληνος, Ένας φανταστικός βίος» (2014)</p> <p>6. Το βαλιτσάκι του βυζαντινού ζωγράφου. Ανακαλύπτοντας τα υλικά του</p> <p>7. Μελέτη περίπτωσης: Θεοφάνης ο Έλληνας, Αντρέι Ρουμπλιώφ, Δομήνικος Θεοτοκόπουλος</p>

	<p>VI. Η Θεολογία και το κάλλος της ορθόδοξης εικονογραφίας</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Εικονίζοντας τον Θεό και τους αγίους (Η θεολογία των χρωμάτων) ii. Ναός: ένα εικονογραφημένο ευαγγέλιο (εικονογραφικοί κύκλοι) iii. Η εικονογραφία ως τέχνη λειτουργική iv. Η εξάπλωση στον χώρο και στον χρόνο: v. α. Θεοφάνης ο Έλληνας vi. β. Αντρέι Ρουμπλιώφ vii. γ. Δομήνικος Θεοτοκόπουλος 	<p>8. TWPS με θέμα: Η προετοιμασία του αγιογράφου, σύμφωνα με τις προτροπές του Φώτη Κόντογλου [βλ. «Έκφρασις της Ορθοδόξου εικονογραφίας»]</p> <p>Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Σχολιασμός επιχειρημάτων (στην αριστερή στήλη φύλλου εργασίας τα επιχειρήματα του Δαμασκηνού. Στη δεξιά στήλη οι μαθητές εκφράζουν κριτικά τα σχόλιά τους) 3. Συγγραφή ιστορικής αφήγησης ή δημιουργία εικονοαφήγησης (κόμικς) με σενάριο τη «φυγάδευση» μιας εικόνας στα χρόνια της Εικονομαχίας, αξιοποιώντας και ενσωματώνοντας στοιχεία από τη ΘΕ 4. Σύνταξη κειμένου με αποφθέγματα και φράσεις των κειμένων της ενότητας 5. Κατασκευή στολιδιών και καρτών με βυζαντινές εικόνες <p>Δ. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>Σε συνεργασία με τον καθηγητή των Εικαστικών: Νεότεροι Έλληνες ζωγράφοι που επηρεάστηκαν από τη βυζαντινή ζωγραφική (Γιάννης Τσαρούχης, Νίκος Εγγονόπουλος κ.ά.)</p> <p>Ε. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Επίσκεψη σε ναό και αναγνώριση των εικονογραφικών κύκλων, τεχνοτροπίας κ.ά. 2. Οργάνωση επίσκεψης στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο ή σε άλλο (είτε εικονική μέσω διαδικτύου) και συμμετοχή σε μουσειοπαιδαγωγικές δραστηριότητες 3. Αναλαμβάνοντας την προστασία ενός μνημείου της περιοχής μας
--	---	--

Ζ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Ορθοδοξία και Νέος Ελληνισμός

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΣΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
--	------------------	-------------------------------

<p>Οι μαθητές και μαθήτριες να:</p> <p>α) επισημαίνουν τον ρόλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας στη διατήρηση της μνήμης και της ταυτότητας των Ελλήνων</p> <p>β) αξιολογούν τη συμβολή της Εκκλησίας στην παιδεία και στον πολιτισμό κατά τη μεταβυζαντινή περίοδο και κατά την περίοδο του Νεότερου Ελληνισμού</p> <p>γ) διατυπώνουν με επιχειρήματα την προσωπική τους εκτίμηση αναφορικά με την ομορφιά και την αξία του λαϊκού πολιτισμού</p>	<p>I. Μετά την Άλωση της Πόλης</p> <p>i. Ενορίες και κοινότητες: Μνήμη και ταυτότητα στη μεταβυζαντινή περίοδο</p> <p>ii. Εξισλαμισμός και Νεομάρτυρες α. Νεομάρτυς Μιχαήλ Πακνανάς β. Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε΄</p> <p>iii. Εκκλησία και παιδεία α. Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός β. Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης γ. Ευγένιος Βούλγαρης</p> <p>II. Η δύναμη του λαϊκού πολιτισμού</p> <p>i. Δημοτικά τραγούδια (με θρησκευτικά μοτίβα και ηθικούς κανόνες) και κάλαντα γιορτών</p> <p>ii. Λαϊκή τέχνη: Καταφύγιο και κιβωτός (αρχιτεκτονική, ζωγραφική, ξυλογλυπτική, υφαντική/κεντητική, αργυροχρυσοχοΐα, κεραμική)</p> <p>III. Από την οικουμενική Ορθοδοξία στις εθνικές Εκκλησίες</p> <p>i. Το Αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Ελλάδας και η ρήξη με το Πατριαρχείο</p> <p>ii. Ο κίνδυνος του εθνοφυλετισμού και η συνοδική του καταδίκη (1872)</p> <p>iii. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο σήμερα: μαρτυρία και ενότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας στον σύγχρονο κόσμο</p>	<p>A. ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Αφηγήσεις για την Άλωση</p> <p>2. Αφηγήσεις από τον Συναξαριστή των Νεομαρτύρων</p> <p>B. ΟΜΑΔΙΚΕΣ / ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Έρευνα για τραγούδια της παράδοσης με θέμα την Άλωση</p> <p>2. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) (μοτίβο: βλέπω, ισχυρίζομαι, αναρωτιέμαι, διερωτώμαι): Εικόνες Νεομαρτύρων</p> <p>3. Μελέτη περίπτωσης: Ζωή, διδαχές, περιοχές, σχολεία και εικόνες του Αγ. Κοσμά του Αιτωλού</p> <p>4. Μελέτη περίπτωσης: Ευγένιος Βούλγαρης και Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης</p> <p>5. Μελέτη περίπτωσης: Θεόφιλος Χατζημιχαήλ, Φώτης Κόντογλου, Ευγένιος Σπαθάρης</p> <p>6. Το Άγιον Όρος στη νεοελληνική τέχνη, στον ιστότοπο «Εικαστικών» της Εκκλησίας της Ελλάδος, http://www.eikastikon.gr/afieromata/athos_gr_art.html</p> <p>7. Έντεχνος συλλογισμός (Artful thinking) (μοτίβο: η αρχή, η μέση και το τέλος): Θρύλοι και παραδόσεις στη νεοελληνική ζωγραφική και τους πίνακες του Ν. Γύζη «Το κρυφό σχολειό», «Φεγγαράκι μου λαμπρό», «Μικρός μικρός στα γράμματα, μικρός και στο ψαλτήρι»</p> <p>8. Έρευνα: οι Ορθόδοξες Εκκλησίες σήμερα και η σχέση τους με το Οικουμενικό Πατριαρχείο</p> <p>B. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>1. Οργάνωση συνδιδασκαλίας με τον καθηγητή της Ιστορίας για την ιστορική πορεία της Ρωμιοσύνης μετά την Άλωση</p> <p>2. Σε συνεργασία με τον καθηγητή της Μουσικής: α. Έρευνα και παρουσίαση δημοτικών τραγουδιών της περιοχής β. Παρουσίαση παραδοσιακών τραγουδιών με θέμα την Άλωση</p> <p>Γ. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ</p> <p>1. Έκθεση υλικού στη γιορτή της 25ης Μαρτίου</p> <p>2. Οργάνωση έκθεσης φωτογραφίας με θέμα τις εκκλησίες και αρχοντικά της περιοχής μας</p>
---	---	--